

H O T Ă R Ă R E nr. 3-111/2025

**cu privire la examinarea contestației depuse de către Natalia Cazacu în
interesele lui XXXXXX XXXXXX, împotriva deciziei de încetare a procedurii
disciplinare din 04.07.2025 în privința procuroarei Liliana Partole,-**

municipiul Chișinău

24 octombrie 2025

Colegiul de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, având în componența sa:

Președinte – *Alexandru Lozan*

Membrii – *Eugenia Zubco, Viorel Beiu, Oleg Televca, Pavel Țurcan, Vitalie Sîli,*

examinând în ședință deschisă contestația depusă de către avocata Natalia Cazacu în interesele cet. XXXXXX XXXXXX, împotriva deciziei de încetare a procedurii disciplinare din 04 iulie 2025 în privința procuroarei Liliana Partole, audiind informația prezentată de către membrul raportor, domnul Sîli Vitalie -

C O N S T A T Ă :

La 02.06.2025, Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor a recepționat, via e-mail, sesizarea doamnei avocat Natalia Cazacu înaintată în interesele dlui XXXXXX XXXXXX, înregistrată cu nr.xxx, prin care solicită tragerea la răspundere disciplinară a procuroarei în Oficiul Ciocana al Procuraturii municipiului Chișinău, Liliana Partole, pentru pretinse fapte ce pot constitui abatere disciplinară.

Conform competenței, sesizarea menționată *supra*, a fost redirecționată pentru verificare Inspecției procurorilor, unde a fost înregistrată la data de 06.06.2025, fiindu-i acordat nr. de corespondență xxxs/25.

Prin dispoziția nr.xxx din 06.06.2025 verificarea sesizării a fost repartizată, inspectorului-șef al Inspecției procurorilor, Mircea Roșioru.

La 04.07.2025, prin decizia Inspecției procurorilor, s-a dispus încetarea procedurii disciplinare în privința procuroarei Liliana Partole, din motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

La 14.07.2025, cet. XXXXXX XXXXXX, a depus la Consiliul Superior al Procurorilor, prin e-mail, o contestație împotriva deciziei Inspecției procurorilor din 04.07.2025 și a solicitat admiterea acesteia, cu anularea Deciziei menționate și emiterea unei noi decizii de atragere la răspundere disciplinară a procuroarei Liliana Partole.

Contestația domnului XXXXXX XXXXXX este depusă în limba română, conține elementele de bază necesare unui astfel de document, este semnată electronic de autor.

Din perspectiva art. 49 alin. (4) din Legea nr.3/2016, decizia Inspecției procurorilor de încetare a procedurii disciplinare poate fi contestată de autorul sesizării *în termen de 10 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei*, la Colegiul de disciplină și etică.

Decizia din 04.07.2025 emisă în procedura disciplinară nr.117s/25 de către inspectorul-șef din cadrul inspecției procurorilor, Dl Mircea Roșioru a fost contestată la data de 14.07.2025, fiind depusă în termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, Colegiul constată că, sesizarea corespunde cerințelor de formă și conținut înaintate și este respectat termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Inspecției procurorilor.

Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară

Prin sesizarea depusă, autorul acesteia, Natalia Cazacu în interesele cet. XXXXXX XXXXXX, informează că [...].

În acest sens, autorul sesizării consideră ca integritatea procurorului Partole Liliana este afectată prin executarea unor comenzi a persoanelor din anturajul ex-deputatului Vladimir Andronache. Felul în care a prezentat demersul de aplicare a măsurii preventive pe un articol ce nu există în Codul penal, declarațiile false în proces, precum și neprezentarea actelor, denotă necompetență la executarea atribuțiilor de serviciu.

Reieșind din cele expuse, s-a solicitat atragerea la răspundere și aplicarea măsurii disciplinare în privința procuroarei Liliana Partole.

Circumstanțe stabilite în cadrul verificării sesizării disciplinare de către Inspecția procurorilor:

Din analiza materialelor administrate, Inspecția procurorilor a constatat că dosarul penal în care dl XXXXXX XXXXXX are statut de învinuit este încă în faza urmăririi penale și, pe cale de consecință, cele constatate vor fi relatate cu prudență și maximă diligență, astfel încât să nu fie încălcat principiul confidențialității urmăririi penale.

Astfel, la 21.05.2024 dna XXXXXX XXXXXX, în calitate de administrator al „XXXX XXXXXXXXXXXX XXXX” SRL, a înaintat o plângere Inspectoratului de poliție Ciocana al DP mun.Chișinău, prin care solicita tragerea la răspundere a dlui XXXXXX XXXXXX, director financiar al aceleiași societăți, pentru fapta de însușire a mijloacelor bănești în sumă de 108000 MDL.

În temeiul plângerii menționate, ofițerul de urmărire penală al IP Ciocana al DP mun.Chișinău, R.Cigodari, la aceeași dată, a întocmit procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii și l-a înregistrat în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni, astfel fiind pornit procesul penal nr. XXXXXXXXX.

În aceeași zi, dna XXXXXX XXXXXX a fost recunoscută în calitate de reprezentant al părții vătămate, a fost audiată în calitate de martor și au fost efectuate două ridicări de înscrisuri (documente: contracte și documente financiare), care au fost anexate la lucrările procesului penal.

Ulterior, termenul de soluționare a procesului penal a fost prelungit, în consecutivitate, cu acordul conducătorilor organului de urmărire penală al IP Ciocana, până la datele de 20.06.2024, 28.06.2024 și, ulterior până la 01.07.2024.

În continuare, ofițerul de urmărire penală R.Cigodari a înaintat Oficiului Ciocana al Procuraturii mun.Chișinău rapoarte cu propunerea de a nu porni urmărirea penală, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cu clasarea procesului

penal, care au fost soluționate prin ordonanțele procuroarei în Oficiul Ciocana al Procuraturii municipiului Chișinău, Liliana Partole, după cum urmează:

- propunerea datată cu 01.07.2024, respinsă prin ordonanța din 05.07.2024, iar lucrările restituite pentru efectuarea investigațiilor suplimentare;

- propunerea datată cu 31.07.2024, respinsă prin ordonanța din 01.08.2024, iar lucrările restituite pentru efectuarea investigațiilor suplimentare;

- propunerea datată cu 26.08.2024, respinsă prin ordonanța din 30.08.2024, iar lucrările restituite pentru efectuarea investigațiilor suplimentare;

- propunerea datată cu 20.09.2024, respinsă prin ordonanța din 01.10.2024, iar lucrările restituite pentru pornirea urmăririi penale.

Prin ordonanța din 28.10.2024 ofițerul de urmărire penală R.Cigodari a început urmărirea penală în cauza nr. XXXXXXXXX, pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b) și d) Cod penal.

La aceeași dată, ofițerul de urmărire penală R.Cigodari a înaintat Oficiului Ciocana al Procuraturii mun.Chișinău un raport cu propunerea de a iniția procedura de stabilire a competenței organului de urmărire penală la efectuarea urmăririi penale.

Verificarea disciplinară a stabilit că demersul procurorului-șef al Oficiului Ciocana a Procuraturii mun.Chișinău, datat cu 05.11.2024, care în anexă conținea și lucrările cauzei penale, a fost înregistrat la Procuratura Generală la data de 07.11.2024 și a fost soluționat prin ordonanța adjunctului Procurorului General din 29.11.2024. În Oficiul Ciocana cauza penală a fost restituită și înregistrată la data de 05.12.2024.

După parvenirea cauzei penale la organul de urmărire penală, au fost întreprinse acțiuni de citare și aducere silită a dlui XXXXXX XXXXXX, au fost efectuate ridicări de documente, interpelări și audiați martori, a fost verificată informația din Registrul de stat al populației și cea cu privire la traversarea frontierei de stat de către dl Berlinschi.

La 25.04.2025 procurarea în Oficiul Ciocana al Procuraturii mun.Chișinău, Liliana Partole a emis ordonanța de punere sub învinuire a dlui XXXXXX XXXXXX, acuzându-l de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit.e) Cod penal, faptă încadrată după indicii calificativi: *escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere în eroare, comisă cu folosirea situației de serviciu.*

La 29.04.2025 Liliana Partole a emis ordonanța privind dispunerea investigațiilor în vederea căutării învinuitului.

La 02.05.2025 Liliana Partole a emis ordonanța privind inițierea procedurii de aplicare a măsurii preventive arestul preventiv și, la aceeași dată, a înregistrat în Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana demersul privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv, în contumacie, în privința dlui Berlinschi.

Tot la 02.05.2025 procurarea Liliana Partole a emis procesul-verbal cu privire la corectarea erorii materiale, anume în partea încadrării juridice, stabilind că în ordonanța de punere sub învinuire din 25.04.2025 și în ordonanța privind dispunerea investigațiilor în vederea căutării învinuitului din 29.05.2024, aceasta urmează a fi cea prevăzută la lit.b) alin.(2) din art.190 Cod penal și nu potrivit lit.e) din același alineat al aceluiași articol.

La solicitarea procurorii Liliana Partole din 05.05.2025, de către CNAJGS a fost emisă decizia din aceeași dată, fiind desemnată dna avocată Stadnițki Lilia în vederea acordării asistenței juridice calificate dlui XXXXXX XXXXXX în cauza penală. Menționează dna avocată Stadnițki că la data de 05.05.2025, după emiterea deciziei de desemnare, a primit de la procurorul Partole demersul de aplicare a măsurii preventive, la care erau anexate un șir de ordonanțe, pe care la moment nu le poate enumera exhaustiv.

La 06.05.2025 la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, sub președenția judecătoarei Alina Gorceac a început examinarea demersului privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv, în contumacie, în privința dlui XXXXXX XXXXXX. Audiind înregistrarea audio a ședinței, în raport cu conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată, dosar nr.xx-xxxx/2025, s-au constatat următoarele:

La etapa de susținere a demersului înaintat, procurorul Liliana Partole a menționat: „Demersul acuzării se bazează pe aceea că la moment are calitatea de învinuit, a săvârșit escrocheria în exercițiul funcției, mai mult, acesta este urmărit penal într-o cauză penală instrumentată de către Procuratura – Inspectoratul de poliție Ialoveni, fiind strămutată cauza penală de la PCCOCS, unde a comis de asemenea infracțiune de escrocherie, având aceeași parte vătămată, doar că diferența este că prin ordonanța Procurorului General cauza penală în privința lui ce este instrumentată de IP Ciocana a rămas în gestiunea IP Ciocana, nu au fost conexate, deci legătura de cauzalitate era... (*intervine judecătoarea Gorceac cu întrebarea: „cea de la Ialoveni a venit la Ciocana?”*) Nu. Cea de la Ialoveni este la Ialoveni, cea de la noi este la noi. Eu am anexat la materiale... (*intervine judecătoarea Gorceac cu întrebarea: „și cea de la Procuratura Criminalității Organizată este alt dosar?”*). Nu. Deci, când au fost făcute modificările cu fapta de escrocherie comisă în exercițiul funcției, toate cauzele au mers la Procuratura Generală pentru stabilirea competenței. S-a decis ca, cauza penală care era la PCCOCS să meargă la Ialoveni, ceea ce a rămas la noi nu s-a dus nici la PCCOCS și nici la Ialoveni, dar a rămas la noi. Deci, fiecare-și instrumentează cauza. La moment, deci noi am înaintat demersul deoarece nu am putut să-l localizăm pe învinuit, acesta, am făcut aduceri silite și solicitări, citații la domiciliile care au fost deci anterioare stabilite în fișa personală, nicăieri nu este, noi am anexat și certificatul și probele acumulate și prezentate de ofițeri. Deci nu am putut să-l localizăm. Acesta, la moment are calitatea de învinuit și a fost anunțat în căutare (*intervine judecătoarea Gorceac cu concretizarea: „d-apu numai în Căușeni l-ați citat, văd-că”*). Nu, este și de la ... certificatul de la ... mai este încă un domiciliu acolo. Deci, la activ nu are o viză undeva în concret, ori noi nu cunoaștem unde are domiciliul de acum. Noi am făcut și o aducere silită dacă nu mă greșesc. Deci nu putem asigura prezența și finaliza urmărirea penală. Și solicităm admiterea demersului și aplicarea în privința acestuia a măsurii preventive arestul preventiv pentru un termen de 30 de zile (*intervine judecătoarea Gorceac cu întrebarea: „este pornit dosar de căutare?”*). La moment, nu am informația, dar în cazul în care va fi admis demersul meu, deci eu expediez și solicit și informația, deci confirmarea faptului că am număr de căutare, eu la moment nu am număr de căutare, dar obligatoriu trebuie să fie ... (*intervine judecătoarea Gorceac cu întrebarea: „De*

când e pornită urmărirea penală la Ciocana? ”). Eu am prezentat copia ordonanței de pornire, ... din 2024”, încheiat citatul cu intervenția procurorului.

După pledoaria avocatei Stadnițchi, instanța a cercetat materialele cauzei, după cum urmează: demersul procurorului, ordonanța de inițiere, ordonanța de punere sub învinuire, ordonanța privind dispunerea investigațiilor în vederea căutării învinuitului, pornirea urmăririi penale, proces-verbal de sesizare – pregătirea de săvârșirea infracțiunii, 2 contracte de vânzare-cumpărare, 2 „счет оплаты”, ordonanța de pornire a urmăririi penale pe altă cauză, proces-verbal de audiere a martorului, contract individual de muncă, 2 ordine, proces-verbal de audiere a martorului, ordonanță de efectuare a urmăririi penale de către IP Ciocana, extras din Registrul de stat a populației, proces-verbal de audiere a martorului, ordonanța procurorului de audiere a martorului prin teleconferință, audiere a martorului, citațiile, aducerea silită, ordonanță de anexare a documentelor la cauza penală, audiere a martorului, act de recepție a ștampilelor, scrisoarea executorului, revendicarea și sentința.

În dezbateri procuroarea și avocata și-au menținut pozițiile în raport cu demersul examinat, iar instanța a anunțat pronunțarea pentru data de 6 mai, ora 15⁴⁰.

La ora stabilită pentru pronunțare - 15⁴⁰, în ședință nu s-a prezentat nici procuroarea Partole, nici avocata Stadnițki. În lipsa părților, instanța a pronunțat o încheiere privind reluarea cercetărilor judecătorești, motivul invocat de instanță fiind faptul că „în deliberare au fost stabilite anumite circumstanțe care urmează a fi concretizate pentru justa soluționare a cauzei”. Ședința a fost amânată pentru data de 07.05.2025.

În dimineața zilei de 07.05.2025 procuroarea Liliana Partole a întocmit procesul-verbal cu privire la corectarea erorii materiale, anume în partea încadrării juridice, stabilind că în ordonanța privind inițierea procedurii de aplicare a măsurii preventive arestul preventiv și în demersul privind aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv, aceasta (n.a. - *calificarea*) urmează a fi cea prevăzută la lit.b) a alin.(2) din art.190 Cod penal și nu potrivit lit.e) din același alineat al aceluiași articol.

La data de 07.05.2025, ora 12³⁰ judecătoarea Alina Gorceac a informat participanții despre încheierea de reluare a cercetării judecătorești și a solicitat procuroarei Partole următoarea concretizare „*dna procuror, după câte eu văd, la dosar este o ordonanță, proces, acuș găsesc, deci dumneavoastră ați pornit dosar pe 190 alin.(2) b), d), dar l-ați pus sub învinuire și ați dispus anunțarea în căutare pentru fapta comisă la 190 alin.(2) lit.e). Deci este un proces-verbal de corectare a erorii materiale unde ați corectat, ați spus că a fost admisă o lacună tehnică, or mecanic a fost indicată litera agravantei e), pe când urma a fi indicată lit.d)*”. Procuroarea Partole a menționat că „*literalmente este corect expusă agravanta, dar ca literă a fost admisă o eroare*”. Judecătoarea Gorceac a menționat că „*totodată urma ... este neclar cu demersul și cu ordonanța, aici peste tot locul este lit.e)*”, la ce procuroarea Partole a comunicat că „*deci, onorată instanță, pentru concretizare, eu am corectat eroarea pe care am admis-o în ordonanța de anunțare în căutare și în ordonanța de punere sub învinuire și am prezentat. Deci, la momentul în care am înaintat demersul, deci am emis ordonanța dată și ...* ”. A urmat intervenția judecătoarei Gorceac care a întrebat „*aveți procesul-verbal de corectare și a*

demersului și a ordonanței?”. Drept răspuns, procuroarea Partole menționează că „*da, eu le am făcute, dar la moment nu le am, dacă îmi dați două clipe eu rog colegul și mi le trimite în PDF, dacă îmi permiteți*”. În continuare judecătoria Gorceac a solicitat opinia părții apărării, avocata Stadnițki fiind de acord cu cererea procuroarei Partole și a fost anunțată întrerupere de 15 minute.

La expirarea întreruperii anunțate, ședința judiciară a continuat, procuroarea Partole a prezentat procesul-verbal de corectare a erorii din 07.05.2025, pe care instanța a decis să-l anexeze la lucrările procesului-verbal. În continuare instanța a reiterat probele ce întemeiază demersul și care au fost enumerate în ședința judiciară din 06.05.2025, iar părțile și-au menținut pozițiile în dezbateri. Instanța a anunțat că pronunțarea se stabilește pentru ora 15¹⁰. La ora stabilită, instanța a pronunțat încheierea prin care s-a admis demersul procuroarei și s-a aplicat în privința învinuitului XXXXXX XXXXXX, în contumacie, măsura preventivă arestul preventiv, pentru un termen de 30 de zile, cu considerarea termenului de executare din momentul reținerii și eliberarea mandatului de arestare.

În cadrul verificării disciplinare a fost solicitat punctul de vedere al dnei avocată Stadnițki Lilia, care a comunicat că la 05.06.2025 a primit de la procuroarea Liliana Partole demersul cu privire la aplicarea măsurii preventive în privința învinuitului XXXXXX XXXXXX și acte în anexă. A punctat că în ședințele de judecată au fost cercetate două procese-verbale întocmite de procuroare, cu privire la corectarea erorilor materiale. Nu a contestat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 07.05.2025, deoarece a urmărit să nu-l priveze pe clientul său de dreptul de a-și exercita acest drept *in personam*. A finalizat reprezentarea dlui XXXXXX XXXXXX la data de 03.06.2025.

Fiind chestionată dna XXXXXX XXXXXX, care exercită funcția de grefier al judecătorei Gorceac Alina, aceasta a comunicat că a întocmit procesul-verbal al ședințelor de judecată din 06 și 07.05.2025, prin preluarea datelor dintr-un alt proces-verbal. Astfel, în procesul-verbal au rămas mai multe pasaje nerectificate, fapt care se confirmă prin înregistrarea audio a ședinței de judecată. A menționat că a introdus eronat în procesul-verbal al ședinței de judecată anumite pasaje din discursul procurorului și unele acte procedurale din lista probelor prezentate de procuror și cercetate în instanță. Aceasta a fost o scăpare a dumneaei și că nu a efectuat corectarea acestor erori în conținutul procesului-verbal.

La 21.05.2025 ora 04³⁰ dl XXXXXX XXXXXX a fost reținut *de facto*, iar la ora 07⁰⁰ a fost întocmit procesul-verbal de reținere. În aceeași zi la ora 15⁵⁰ în prezența avocatului ales Pitel A., dlui XXXXXX XXXXXX i-au fost aduse la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire, drepturile și obligațiile învinuitului și a fost audiat asupra acuzației penale aduse.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Centru din 02.06.2025, recursul părții apărării, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 07.07.2025, a fost respins.

La 03.06.2025 avocatul Gh.Tatarciuc a înaintat în Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana o cerere privind liberarea provizorie pe cauțiune a învinuitului XXXXXX XXXXXX.

La 04.06.2025 procurorul ierarhic superior a emis ordonanța cu privire la efectuarea urmăririi penale de către grupul de procuroare Liliana Partole și Victoria

Popa, inclusiv ofițerul de urmărire penală R.Cigodari, prima fiind desemnată conducătoare a grupului de urmărire penală.

La 04.06.2025 avocatul Anatolie Pitel, în interesele dlui XXXXXX XXXXXX, a înaintat procurorului ierarhic superior din Oficiul Ciocana al Procuraturii mun.Chișinău o cerere cu privire la revocarea măsurii preventive.

La 05.06.2025, avocatul Gh. Tatarciuc a înaintat în Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana o cerere privind liberarea sub control judiciar a învinutului XXXXXX XXXXXX.

Prin ordonanța procuroarei Victoria Popa din 05.06.2025, a fost admisă cererea avocatului Pitel Anatolie, în privința dlui XXXXXX XXXXXX fiind revocată măsura preventivă în forma arestului preventiv și a fost aplicată măsura preventivă, obligarea de a nu părăsi țara pe un termen de 30 de zile.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 06.06.2025, urmare a retragerii cererilor înaintate de către avocatul Gh.Tatarciuc, a fost încetată procedura de examinare a acestora.

La data adoptării prezentei decizii (n.a. – 04.07.2025), urmărirea penală în cauza nr.2024480887 era în derulare.

În contextul verificărilor efectuate și a concluziilor trase din raționamentele logico-juridice expuse, în conformitate cu art.36-38¹, art.40-48, art.49 alin.(1) lit.a) și alin.(4), art.89¹ alin. (10) lit. c) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, prevederile pct. 147 lit. a) al Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Inspecției procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-232/2024 din 07.08.2024, Inspecția Procurorilor a dispus încetarea procedurii disciplinare în privința procuroarei în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Ciocana, Liliana Partole, pe motivul lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară.

Procedura în cadrul Colegiului de Disciplină și etică

Poziția petiționarului XXXXXX XXXXXX, reprezentat de avocatul Natalia Cazacu:

1. admiterea contestației,
2. anularea deciziei din 04.07.2025 emisă de inspectorul-șef în inspecția procurorilor Mircea Roșioru;
3. emiterea unei noi decizii de atragere la răspundere disciplinară a procurorului în Procuratura m. Chișinău, oficiul Ciocana Patrole Liliana.

În susținerea celor solicitate XXXXXX XXXXXX a indicat în contestația din 14.07.2025 „...că nu este de acord cu decizia adoptată de către Inspecția procurorilor din 04.07.2025, deoarece în opinia sa ”conform deciziei contestate, inspectorul stabilește că referitor la aspectul invocat în sesizarea inițială privind neglijența de competență (art. 269 și 271 CPP) lipsește încălcarea cărorva norme ca urmare a ordonanței din 29.11.2025 emisă de adjunctul Procurorului General Sergiu Russu. Concluziile fiind lipsa acțiunilor de urmărire penală în intervalul de timp 02.11.2024-28.11.2024 care ar putea cădea sub incidența nulității absolute sau relative”.

Plângerea inițială nu prevede careva verificări a acțiunilor sub incidența nulității absolute sau relative. Or inspectorul se expune pe acțiunile efectuate de

procurorul de caz în perioadele 28.10.2024-01.11.2024 pe care le consideră îndeplinite în pirometrii cardului legal. Xxxxxx Xxxxxx a invocat concret încălcarea efectuată de procurorul Partole Liliana. Organul de urmărire penală și procurorul fiind obligați, să verifice competența (art.262 CPP) și în termen de 3 zile (art.271 CPP) urma să expedieze cauza Centrului Național Anticorupție.

Astfel, Decizia contestată nu cuprinde verificare termenului de 3 zile prevăzut de o normă imperativă prin care se stabilește competența.

Ordonanța din 29 noiembrie 2024 emisă de adjunctul Procurorului General Sergiu Russu constituie obiect de sesizare în altă procedură.

Xxxxxx Xxxxxx a solicitat examinarea temeiului de drept prin care din data de 28.10.2024 când s-a emis ordonanța de pornire a urmăririi penale până la data de 29.10.2024 data la care s-a emis ordonanța adjunctul Procurorului General, Sergiu Russu, cauza a fost reținută după competență la organul de urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Ciocana sub conducerea urmăririi penale de către Procuratura Chișinău, oficiul Ciocana.

Organul de urmărire penală și procurorul fiind obligați, să verifice competența (art.262 CPP) și în termen de 3 zile (art.271 CPP) urma să expedieze cauza Centrului Național Anticorupție, competent să examineze această categorie de infracțiune. Anume această obligație și a fost încălcată, iar inspectorul ce a examinat sesizarea nu s-a expus asupra acestui aspect.

La 21.05.2025 prin Ordonanța corespunzătoare din 25.04.2025, petiționarul a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată infracțiunea prevăzută de art.190, alin,2, lit. e) CP al RM.

Nici la momentul pretinsei fapte și nici la momentul pronunțării ordonanței de învinuire, precum și la momentul pronunțării încheierii de arestare și eliberare a mandatului de arest în acest sens, Codul penal nu prevedea o asemenea componență de infracțiune. Litera e nu există ca normă materială de atragere la răspundere penală. Deși se invocă în decizia Inspectorului șef al Inspecției Procurorilor Mircea Roșioru, că ar exista careva procese verbale de corectare a erorilor materiale, primul din data de 02.05.2025 și al doilea din 07.05.2025, cum se explică că la data de 21 mai 2025, dată la care chipurile deja există procese verbale de corectare a erorilor materiale, Xxxxxx Xxxxxx a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată infracțiunea prevăzută de art.190, alin,2,lit e), CP RM.

Anume la acest aspect nu a fost adus nici un argument de către inspector. Cum se explică repetarea aceleiași erori materiale și după corectarea acesteia prin careva procese-verbale.

Actele emise de un procuror mai ales la aspectele de incriminare a faptei chiar și la momentul reținerii lui Xxxxxx Xxxxxx conțin lit. e), corectată prin procese verbale. Nu este clar de ce dacă la data de 02.05.2025 procurorul Partole Liliana a emis proces verbal de corectare a ordonanței de punere sub învinuire din 25.04.2025, la data de 21 mai 2025 Xxxxxx Xxxxxx a semnat ordonanța cu norma prevăzută de art.190 alin.2 lit e), CP al RM, fără a i se aduce la cunoștință procesul verbal de corectare a erorii materiale din 02.05.2025 sau 07.05.2025 după caz.

Este inadmisibilă menținerea unei erori materiale chiar și după corectarea acestora prin careva procese verbale. Consider ca aceste aspect urmează a fi verificat suplimentar de către Colegiul de Disciplină și Etică.

Poziția reprezentantului Inspecției procurorilor

În ședința Colegiului de Disciplină și etică, Inspecția procurorilor a fost reprezentată de către inspectorul-șef, Mircea Roșioru.

Inspectorul-șef a menționat că susține poziția expusă în decizia adoptată deoarece în urma acțiunilor întreprinse de către Inspecția Procurorilor nu au fost stabilite temeiuri pentru tragerea la răspundere disciplinară a procurorului Patrole Liliana.

Motivarea soluției Colegiului de disciplină și etică:

În urma analizei argumentelor invocate de petent, în coroborare cu materialele acumulate în cadrul verificărilor de către Inspecția procurorilor, Colegiul consideră că contestația depusă este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele considerente:

Cu privire la respectarea termenelor de soluționare a procesului penal

Procesul penal a fost înregistrat în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni a IP Ciocana la data de 21.05.2024. La o primă etapă, la data de 01.07.2024 ofițerul de urmărire penală R. Cigodari a prezentat procurorului raportul cu propunere de neîncepere a urmăririi penale. Potrivit art. 231 alin.(3) și (5) CPP - la calcularea termenelor, pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează. Prin urmare, adoptarea la data de 05.07.2024 de către dna procuroare Partole Liliana a ordonanței prin care nu a acceptat propunerea organului de urmărire penală de a dispune refuzul în începerea urmăririi penale și a restituit actele pentru efectuarea acțiunilor procesuale, este în acord cu cadrul legal, dna Partole Liliana nu a încălcat termenul primar de 45 de zile, prevăzut de art.274 alin.(1) Cod de procedură penală și, în continuare, a acționat în conformitate cu prevederile alin.(4¹) al aceluiași articol.

În maniera prevăzută de art.274 alin.(4¹) din Codul de procedură penală, dna Partole Liliana a acționat și ulterior, la adoptarea ordonanțelor din 01.08.2024 și, corespunzător, 30.08.2024.

La adoptarea ordonanței din 01.10.2024, atunci când lucrările procesului penal au fost restituite pentru pornirea urmăririi penale, procuroarea Partole Liliana a acționat în conformitate cu prevederile alin.(4) din art.274 Cod de procedură penală or, în ordonanța menționată, procuroarea constată deja că „persistă o bănuială rezonabilă de comitere a infracțiunii de escrocherie de către angajații la acel moment ai SC „Xxxx Xxxx XXXXXXXX Xxxx” SRL”.

Dincolo de cele expuse, Colegiul pune în evidență că o instanță de judecată sesizată cu aplicarea/controlul aplicării unei măsuri preventive, mai ales privative de libertate, are obligația ca pe lângă verificarea riscurilor invocate în demersul procurorului, să verifice existența bănuiei rezonabile de săvârșirea a infracțiunii și, implicit, a faptului dacă urmărirea penală a fost pornită în condițiile legii. În lucrările prezentei cauze penale, intervenției judiciare pe această dimensiune, în mod indirect, s-au realizat atât prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din

07.05.2025, cât și prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Centru din 02.06.2025.

În concluzie, la etapa derulării procesului penal, nu s-a identificat nici o încălcare a alin. (1), (4) sau (4¹) din art.274 Cod de procedură penală.

Cu privire la lipsa competențelor organului de urmărire penală al IP Ciocana la efectuarea urmăririi penale

S-a constatat că, la data de 28.10.2024, ziua în care a fost începută urmărirea penală, organul de urmărire penală al IP Ciocana a sesizat Oficiul Ciocana al Procuraturii mun.Chișinău, în vederea întreprinderii acțiunilor procesuale pentru stabilirea competenței la efectuarea urmăririi penale or, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 190 săvârșite cu folosirea situației de serviciu, potrivit art. 269 alin.(1) Cod de procedură penală, competența aparține organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție. În acest sens, în Procuratura Generală la data de 07.11.2024 a fost înregistrat demersul conducerii Oficiului Ciocana al Procuraturii mun.Chișinău datat cu 05.11.2024, care în anexă conținea și lucrările cauzei penale. Demersul menționat, a fost soluționat prin ordonanța adjunctului Procurorului General, Sergiu Russu din 29.11.2024. În Oficiul Ciocana cauza penală a fost înregistrată la data de 05.12.2024.

Colegiul conchide astfel că acțiunile procesuale efectuate în cadrul urmăririi penale în perioada 28.10.2024 – 01.11.2024¹, inclusiv și, ulterior, cele înfăptuite începând cu data de 29.11.2024 au fost în perimetrul cadrului legal înfăptuite de IP Ciocana și Oficiul Ciocana a Procuraturii mun.Chișinău,. Din lucrările cauzei penale nr.2024440887, se constată că acțiuni de urmărire penală, în intervalul de timp 02.11.2024 – 28.11.2024 de către ofițerul de urmărire penală al IP Ciocana și procuroarea în Oficiul Ciocana a Procuraturii mun.Chișinău, Liliana Partole, aparent, nu au fost întreprinse.

Cu privire la prezentarea în instanță și examinarea proceselor-verbale din 02.05.2025 și 07.05.2025

La lucrările cauzei penale sunt anexate două procese-verbale de corectare a erorilor materiale, primul din 02.05.2025 și, al doilea, din 07.05.2025.

S-a stabilit că în debutul înregistrării audio a ședinței de judecată din 07.05.2025, judecătorea Alina Gorceac menționează: „*dna procuror, după câte eu văd, la dosar este o ordonanță, proces, acuș găesc, deci dumneavoastră ați pornit dosar pe 190 alin.(2) b), d), dar l-ați pus sub învinuire și ați dispus anunțarea în căutare pentru fapta comisă la 190 alin.(2) lit.e). Deci este un proces-verbal de corectare a erorii materiale unde ați corectat, ați spus că a fost admisă o lacună tehnică, or mecanic a fost indicată litera agravantei e), pe când urma a fi indicată lit.d)*”. Această expunere înlătură dubiul cu privire la inexistența în lucrările cauzei penale a procesului-verbal de corectare a erorii materiale admise în conținutul ordonanței de punere sub învinuire din 25.04.2025 și în ordonanța privind dispunerea investigațiilor în vederea căutării învinuitului din 29.05.2024.

În ce privește existența unui al doilea proces-verbal de corectare a erorii materiale, în ședința judiciară din 07.05.2025 procuroarea Partole, la întrebarea

instanței, comunică că „*da, eu le am făcute, dar la moment nu le am, dacă îmi dați două clipe eu rog colegul și mi le trimite în PDF, dacă îmi permiteți*”. Partea apărării nu a obiectat asupra cererii acuzatorului de stat. După pauza de 15 min. anunțată, instanța examinează și anexează la lucrările procesului-verbal al ședinței de judecată procesul-verbal de corectare a erorii materiale din 07.05.2025.

Analiza lucrărilor administrate, induce versiunea reală potrivit căreia procesele -verbale din datele de 02.05.2025 și, corespunzător, 07.05.2025 au fost prezentate și examinate în ședințele judiciare în fața judecătorului de instrucție.

Cu privire la procedura de corectare a erorilor materiale în actele procedurale

Autoarea sesizării invocă faptul că operarea modificării în conținutul ordonanței de punere sub învinuire, trebuia să se realizeze în baza prevederilor art.283 alin.(1) Cod de procedură penală, care reglementează procedura schimbării sau completării învinuirii și trebuia realizat prin ordonanță, dar nu prin proces-verbal de corectare a erorilor materiale.

Examenul ordonanței de punere sub învinuire a dlui Berlinschi, a scos în evidență că doar în partea încadrării juridice prin prisma normei incriminatorii din Codul penal, procurorul Partole a indicat greșit că agravanta „comisă cu folosirea situației de serviciu”, ar fi prevăzută de lit.e) a alin.(2) a art.190 din Codul penal. În realitate, această agravantă este prevăzută de lit.d) a aceluiași alineat din același articol a Codului penal. O agravantă a alineatului (2), incriminată de litera e), nu a existat vreodată. Ținând cont că agravanta în modul narativ a fost transpusă conform realităților speței, rezultă că indicarea literei e) a fost o consecință a unei erori materiale.

În coerența celor expuse supra, antrenarea răspunderii disciplinare a procurorilor presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- existența unei valori sociale lezate, constând în obligațiile de serviciu și normele de conduită stabilite prin legi, regulamente sau Codul de etică al procurorilor;
- existența unui subiect al abaterii disciplinare, respectiv un procuror care este în raporturi de muncă cu Procuratura la data comiterii abaterii disciplinare;
- existența unei fapte prin care sunt nerespectate fie una sau mai multe obligații de serviciu, fie principii de etică;
- existența unei urmări prejudiciabile;
- existența unei legături de cauzalitate între fapta comisă și rezultatul produs;
- vinovăția procurorului care comite abaterea disciplinară, manifestată fie sub forma intenției, fie sub forma neglijenței grave.

După cum rezultă din materialele cauzei autorul sesizării cu privire la faptele ce prezintă pretense abateri disciplinare, invocă abateri ce derivă din activitatea decizional-procesuală a procurorului Liliana Partole la înfăptuirea urmăririi penale în cauza penală nr. XXXXXXXX de acuzare a dlui Xxxxxx Xxxxxx.

În conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, activitatea procesual-penală a procurorului poate fi supusă exclusiv controlului realizat de către procurorul ierarhic superior și, ulterior, controlului judiciar. O altă formă de control a

activității procurorului este interzisă și ar echivala cu o imixtiune în activitatea acestuia.

Potrivit jurisprudenței constante a Colegiului de disciplină și etică, angajarea răspunderii disciplinare a procurorilor este supusă cerinței îndeplinirii *cumulative* a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză. La rândul său, Consiliul Superior al Procurorilor, a dezvoltat această jurisprudență punctând că, pot atrage răspunderea disciplinară numai acele acțiuni ale procurorilor, care au un caracter evident și cărora le lipsește orice justificare, fiind în vădită contradicție cu dispozițiile legale. Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă, ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni.

Din perspectivă jurisprudențială, este evident că, omisiunile admise într-un proces penal trebuie să poată fi corectate și înlăturate prin intermediul căilor de atac sau a altor proceduri legale și nu pot avea drept consecință responsabilizarea individuală a procurorului. Or, rolul căilor de atac și anumite prevederi din Codul de procedură penală sunt anume pentru a înlătura omisiunile organului de urmărire penală și a procurorului. Procurorul, este unica persoană împuternicită de a aprecia probele administrate conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege, pentru a se constata dacă este sau nu cazul de a porni o urmărire penală.

În concluzie, acesta a respectat atât normele legale, cât și Instrucțiunile interne, nefiind identificate abateri disciplinare în acțiunile sale.

Având în vedere că, procuroarea Partole Liliana a acționat în limitele competenței sale legale și profesionale, nefiind constatate din partea dumneaei săvârșirea unor acțiuni care să contravină cadrului legal procesual penal, Colegiul conchide că în speță, lipsesc temeiuri pentru angajarea răspunderii disciplinare.

În aceste circumstanțe, potrivit pct.77⁶ subpct.2) lit.b) a Regulamentului privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, examinând contestația asupra deciziei de încetare a procedurii disciplinare emisă de către Inspekția procurorilor, Colegiul de disciplină și etică a adoptat soluția de respingere a contestației.

În conformitate cu prevederile art.49 alin.(4) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratura, pct.77⁶ subpct.2) lit. b), 78 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016 (cu modificările ulterioare din 24.01.2017, 28.05.2020 și 18.12.2020), Colegiul,-

HOTĂRĂȘTE:

1. A respinge contestația depusă de către avocata Natalia Cazacu în interesele cet. Xxxxxx Xxxxxx, împotriva deciziei Inspekției procurorilor din 04.07.2025 privind încetarea procedurii disciplinare în privința procuroarei Liliana Partole.

2. Hotărârea Colegiului poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul Colegiului în termen de 15 zile lucrătoare de la data pronunțării.

Președinte al Colegiului de disciplină și etică

***semnat* Alexandru LOZAN**